U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Pavla Vrchy rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 8**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 109 EC 14/2009, ve věci návrhu na zaplacení smluvní pokuty v částce 5000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, s. r. o.**, IČ 00562262, se sídlem v Praze 4 - Nusle, Závišova 502/5, a žalované **A. Č.**,

t a k t o :

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 109 EC 14/2009, o zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 5000 Kč s příslušenstvím, **j e soud**.

II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2009, čj. 64 Co 409/2009 - 19, **s e z r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným dne 17. 2. 2012 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 8 ve věci návrhu na zaplacení smluvní pokuty ve výši 5000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Podle tvrzení obsaženého v návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu uzavřela žalobkyně s žalovanou dne 9. 7. 2007 smlouvu o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací (dále též „Všeobecné

podmínky“). Žalovaná porušila své povinnosti vyplývající ze smlouvy, proto došlo ze strany žalobkyně k ukončení smluvního vztahu na základě výpovědi ze dne 20. 3. 2008. V souladu s čl. 3. 6 Všeobecných podmínek byla žalovaná povinna vrátit zapůjčené zařízení (MODEM TP0011E3472068) do sedmi dnů od ukončení smlouvy. Jelikož žalovaná zapůjčené zařízení v uvedené lhůtě nevrátila, navrhla žalobkyně soudu, aby uložil žalované povinnost zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 5000 Kč s příslušenstvím od 6. 5. 2008 do zaplacení a nahradit náklady soudního řízení (dle čl. 3. 7 Všeobecných podmínek).

Obvodní soud pro Prahu 8 usnesením ze dne 7. 8. 2009, čj. 109 EC 14/2009 - 11, řízení o žalobě zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok I.). V odůvodnění uvedl, že ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále též „zákon o elektronických komunikacích“), stanovilo pravomoc k projednání a rozhodnutí nároku žalobkyně jinému orgánu než soudu, jímž je Český telekomunikační úřad. Z ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též „o. s. ř.“) ve spojení s § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích vyplývá, že pravomoc soudu v dané věci není dána, neboť žalobkyně požaduje smluvní pokutu na základě smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací. Soud proto řízení zastavil a věc postoupil Českému telekomunikačnímu úřadu podle § 104 odst. 1 o. s. ř.

Žalobkyně napadla usnesení obvodního soudu odvoláním, v němž zdůraznila, že výpůjčka věci je běžným soukromoprávním vztahem a povinnost zaplatit smluvní pokutu v případě nevrácení zařízení není povinností uloženou zákonem o elektronických komunikacích ani na jeho základě. K rozhodování o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je příslušný soud. Žalobkyně dodala, že uvedený výklad zastává i zvláštní senát (srov. usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5). Z uvedených důvodů navrhla, aby městský soud zrušil napadené usnesení obvodního soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze neshledal podané odvolání důvodným a usnesením ze dne 21. 9. 2009, čj. 64 Co 409/2009 - 19, potvrdil napadené usnesení obvodního soudu. Odvolací soud konstatoval, že pravomoc Českého telekomunikačního úřadu je dána také v případě, že základ sporu vychází ze zákona o elektronických komunikacích. Je proto nutné dovodit, že domáhá-li se žalobkyně zaplacení smluvní pokuty v důsledku porušení povinnosti vyplývajících ze smlouvy o poskytnutí veřejně dostupných služeb elektronických komunikací na základě ujednání obsažené v čl. 3. 7 Všeobecných podmínek, které podle zákona musí být součástí smlouvy, pak základ sporu vychází ze zákona o elektronických komunikacích a je dána pravomoc Českého telekomunikačního úřadu k projednání předmětného sporu. Poté byla věc postoupena k rozhodnutí správnímu orgánu.

Český telekomunikační úřad následně podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že jeho pravomoc je dána pouze v případech sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti

zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. V tomto případě se nejedná o cenu za službu elektronických komunikací ve smyslu zákona o elektronických komunikacích, ale o spor vyplývající ze soukromoprávního vztahu ze smlouvy o výpůjčce, což vyplývá z čl. 3. 3 Všeobecných podmínek. Vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, k rozhodování předmětného sporu je příslušný soud. K tomu navrhovatel odkázal na pravomocná usnesení zvláštního senátu sp. zn. Konf 50/2009, Konf 100/2009 Konf 46/2011 nebo Konf 57/2011, která se týkala prakticky shodného smluvního ujednání.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem zajišťujícím závazek, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad.

Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona o elektronických komunikacích rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) zákona o elektronických komunikacích se rozumí veřejnou telefonní sítí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně

telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V předmětné věci je třeba rozlišit, za porušení jaké povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající telekomunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor soudu, že k rozhodování je příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v posuzované věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit zapůjčené zařízení poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem, proto příslušným k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je soud. Neobstojí tak argumentace Městského soudu v Praze, že pokud bylo ujednání o povinnosti vrátit zapůjčené zařízení součástí smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, jedná se o spor týkající se povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích. Výpůjčka zařízení, přestože byla sjednána ve smlouvě o poskytování služeb elektronických komunikací, byla mezi stranami sporu uzavřena na podkladě § 659 a násl. občanského zákoníku, nikoliv na základě zákona o elektronických komunikacích; jedná se tedy o porušení povinnosti vyplývající z občanskoprávního vztahu mezi žalobkyní a žalovanou, nikoliv o porušení povinnosti uložené na základě zákona o elektronických komunikacích. Obdobnou otázkou se ostatně zabýval zvláštní senát již v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5, publikovaném pod č. 1478/2008 Sb. NSS, www.nssoud.cz, od jehož závěrů neměl důvodu se v projednávané věci odklonit. Podle předmětného usnesení *„spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).“*

Zvláštní senát nezpochybňuje, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat; to ovšem z výpůjčky přijímacího zařízení nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu, a

proto tato věc patří do příslušnosti soudů. Zvláštní senát tedy rozhodl, že věc, týkající se zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení s příslušenstvím, projedná a rozhodne soud podle § 9 odst. 1 o. s. ř. (výrok I.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. současně s rozhodnutím sporu zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2009, čj. 64 Co 409/2009 - 19, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního] i soudy. Dále bude tedy Městský soud v Praze pokračovat v řízení o podaném odvolání.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. května 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu